

POVJERENSTVO ZA ODLUČIVANJE O
SUKOBU INTERESA

REPUBLIKA HRVATSKA
*Povjerenstvo za odlučivanje
o sukobu interesa*

Broj: 711-I-842-R-74/20-01-12
Zagreb, 18. lipnja 2020.g.

Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa (u dalnjem tekstu: Povjerenstvo), sastavu Nataše Novaković kao predsjednice Povjerenstva te Tončice Božić, Davorina Ivanjeka, Aleksandre Jozić-Ileković i Tatijane Vučetić, kao članova Povjerenstva, na temelju članka 30. stavka 1. podstavka 4. Zakona o sprječavanju sukoba interesa („Narodne novine“ broj 26/11, 12/12, 126/12, 48/13, 57/15. i 98/19, u dalnjem tekstu: ZSSI), u svrhu učinkovitog sprječavanja sukoba interesa, daje sljedeću

SMJERNICU I UPUTU

- I. Upućuju se dužnosnici da tijekom obnašanja dužnosti, povodom mijenjanja tržišne vrijednosti nekretnina u njihovu vlasništvu i/ili u vlasništvu njihovog bračnog ili izvanbračnog druga i malodobne djece, do koje je došlo isključivo uslijed kretanja cijena na tržištu nekretnina, nisu dužni Povjerenstvu podnijeti izvješće o imovinskom stanju u smislu članka 8. stavka 2. ZSSI-a, svaki puta kada se vrijednost nekretnina na taj način promijeni.

- II. Dužnosnici su dužni, u izvješću o imovinskom stanju dužnosnika koje podnose povodom ponovnog izbora ili imenovanja na istu ili drugu dužnost, ponovo procijeniti tržišnu vrijednost nekretnina u njihovu vlasništvu i/ili u vlasništvu njihovog bračnog ili izvanbračnog druga i malodobne djece te unijeti približnu tržišnu vrijednost nekretnina na dan podnošenja izvješća.

Obrazloženje

Člankom 3. stavkom 1. ZSSI-a određen je krug dužnosnika na koje se primjenjuju odredbe toga Zakona. Nadalje, člankom 3. stavkom 2. ZSSI-a propisano je da se odredbe tog Zakona primjenjuju i na obnašatelje dužnosti koje kao dužnosnike imenuje ili potvrđuje Hrvatski sabor, imenuje Vlada Republike Hrvatske ili Predsjednik Republike Hrvatske, osim osoba koje imenuje Predsjednik Republike Hrvatske u skladu s odredbama Zakona o službi u oružanim snagama Republike Hrvatske.

Člankom 3. stavkom 3. ZSSI-a propisano je da se odredbe iz članka 8., 9. i 10. glave III, članka 42. do 46. i članka 55. stavka 3. tog Zakona odgovarajuće primjenjuju i na rukovodeće

državne službenike koje imenuje Vlada Republike Hrvatske na temelju prethodno provedenog natječaja.

Člankom 8. ZSSI-a za dužnosnike i rukovodeće državne službenike propisana je obveza podnošenja Povjerenstvu izvješća o imovinskom stanju. Navedenim člankom ZSSI-a propisano je da se u izvješće o imovinskom stanju unose podaci o imovini dužnosnika kao i imovini bračnog ili izvanbračnog druga dužnosnika te malodobne djece.

Člankom 8. stavkom 1. ZSSI-a propisano je da su dužnosnici obvezni u roku od 30 dana od dana stupanja na dužnost podnijeti izvješće Povjerenstvu s podacima o dužnosti koju obavljaju profesionalno ili neprofesionalno, o ostalim dužnostima obnašaju, odnosno djelatnostima koje obavljaju, o djelatnosti koju su obavljali neposredno prije stupanja na dužnost i s podacima o svojoj imovini te imovini svoga bračnog ili izvanbračnog druga i malodobne djece, sa stanjem na taj dan.

Člankom 8. stavkom 2. ZSSI-a propisano je da su dužnosnici obvezni u roku od 30 dana po prestanku obnašanja javne dužnosti podnijeti izvješće Povjerenstvu o svojoj imovini, a ako je tijekom obnašanja javne dužnosti došlo do bitne promjene glede imovinskog stanja dužni su o tome podnijeti izvješće Povjerenstvu, istekom godine u kojoj je promjena nastupila.

Člankom 8. stavkom 3. ZSSI-a propisano je da su dužnosnici koji su na izborima ponovno izabrani ili imenovani na istu dužnost, bez obzira obnašaju li dužnost profesionalno ili neprofesionalno, obvezni u roku od 30 dana od dana stupanja na dužnost, na početku novog mandata, podnijeti izvješće Povjerenstvu o svojoj imovini te imovini bračnog ili izvanbračnog druga i malodobne djece, sa stanjem na taj dan.

Sukladno stavku 4. navedenog članka ZSSI-a za rukovodeće državne službenike propisana je obveza podnošenja izvješća o imovinskom stanju u roku od 30 dana od dana imenovanja, svake četvrte godine za vrijeme trajanja službe, istekom godine u kojoj je došlo do promjene u imovini te u roku 30 dana po razrješenju.

Člankom 9. ZSSI-a propisano je da su dužnosnici dužni u izvješću o imovinskom stanju dužnosnika unijeti podatke o načinu stjecanja imovine i izvorima sredstava kojima je kupljena pokretna i nepokretna imovina koju su dužni prijaviti. Dužnosnici su dužni istinito i potpuno odgovoriti na pitanja o imovini, izvorima sredstava i načinu njezina stjecanja, a koja se odnose na njega te osobe o čijem je imovinskom stanju dužnosnik obvezan izvjestiti.

Člankom 8. stavkom 9. ZSSI-a propisano je da obrazac izvješća propisuje Povjerenstvo.

Povjerenstvo je Odlukom o utvrđivanju sadržaja obrasca Izvješća o imovinskom stanju, koju je donijelo na 79. sjednici održanoj 31. prosinca 2014.g., utvrdilo sadržaj obrasca izvješća o imovinskom stanju („Narodne novine“ broj 4/15.). Obrazac Izvješća prilog je navedene Odluke i čini njen sastavni dio.

Predmetnom odlukom utvrđeno je da su dužnosnici i ostali obveznici podnošenja izvješća o imovinskom stanju iz članka 3. ZSSI-a obvezni podnosi izvješća o imovinskom stanju isključivo na električnom obrascu Izvješća, koji je dostupan na internetskoj stranici Povjerenstva www.sukobinteresa.hr. Odluka je stupila na snagu danom donošenja, a počela se primjenjivati od 15. siječnja 2015. godine.

U propisanom obrascu predviđen je dio „*Podatci o nekretninama*“, u kojem se, između ostalih, nalazi i rubrika „*Približna tržišna vrijednost u trenutku podnošenja izvješća u HRK*“. Sukladno Uputi za popunjavanje obrasca izvješća o imovinskom stanju dužnosnika, objavljenoj na internetskoj stranici Povjerenstva, u dijelu Izvješća „*Podaci o nekretninama*“ ukoliko dužnosnik ili članovi njegove obitelji imaju u vlasništvu ili suvlasništvu nekretnine, nakon odabira opcije „Postoji“ otvorit će se polja u koja je dužnosnik u obvezi unijeti tražene podatke, između kojih je i približna tržišna vrijednost nekretnine u kunama u trenutku podnošenje izvješća.

Člankom 8. stavkom 5. ZSSI-a propisano je da podaci o imovini dužnosnika obuhvaćaju podatke o naslijedenoj imovini i podatke o stečenoj imovini. Stavkom 7. podstavkom 1. istog članka propisano je da podaci o stečenoj imovini obuhvaćaju podatke o nekretninama stečenim kupoprodajom, zamjenom, darovanjem, unošenjem i izuzimanjem nekretnina iz trgovačkog društva, stečenim u postupku likvidacije ili stečaja, stečenim na temelju odluka suda ili drugog tijela, povratom imovine stečene u postupku denacionalizacije te na drugi način stečenim nekretninama od drugih osoba.

Člankom 30. stavkom 1. podstavkom 4. ZSSI-a propisano je da su nadležnosti Povjerenstva izrada smjernica i uputa dužnosnicima u svrhu učinkovitog sprječavanja sukoba interesa.

U praksi Povjerenstva otvorilo se pitanje načina popunjavanja obrasca izvješća o imovinskom stanju, odnosno obveze podnošenja izvješća, u situaciji kada tijekom obnašanja dužnosti dolazi do mijenjanja tržišne vrijednosti nekretnina u njihovu vlasništvu i/ili u vlasništvu njihovog bračnog ili izvanbračnog druga i malodobne djece uslijed kretanja cijena na tržištu nekretnina. Postavlja se pitanje kako pravilno prijaviti navedeni dio imovine Povjerenstvu, odnosno kako ispuniti izvješće o imovinskom stanju dužnosnika u odnosu na nekretnine koje su u vlasništvu dužnosnika koji je u mandatu te u slučaju kada nakon kraja mandata ponovo stupa na istu ili drugu dužnost.

Svrha navođenja podataka u obrascu izvješća je uvid u stvarno stanje imovine dužnosnika i navedenih članova obitelji dužnosnika, a ne samo onih podataka o imovini koji su upisani u javne registre, bez obzira što je upis u zemljишne knjige konstitutivan element stjecanja vlasništva nad nekretninama. Stoga se tek potpunom, cjelovitom i istinitom objavom svih podataka o imovini dužnosnika, bračnog druga dužnosnika i malodobne djece dužnosnika može ostvariti zakonska svrha instituta imovinske kartice kao preventivnog antikorupcijskog mehanizma. Iz navedenog je razloga u dijelu izvješća gdje se upisuju podaci o nekretninama potrebno unijeti stvarne podatke o nekretninama pa tako i njihovu približnu tržišnu vrijednost.

Povjerenstvo je kao državno tijelo kojem se podnose izvješća, na čijoj se internetskoj stranici ista objavljuju te kao državno tijelo koje obavlja administrativnu i redovitu provjeru svih podnesenih izvješća, a radi otklanjanja mogućih dvojbi te ostvarenja jednoobraznog popunjavanja izvješća i time učinkovitog sprječavanja sukoba interesa, utvrdilo potrebu donošenja ove smjernice kojom se dužnosnike upućuje o načinu popunjavanja izvješća o imovinskom stanju kada tijekom obnašanja dužnosti dolazi do mijenjanja tržišne vrijednosti nekretnina uslijed kretanja cijena na tržištu nekretnina.

Povjerenstvo je 24. prosinca 2018.g. donijelo Smjernicu i uputu, broj 711-I-1724-R-91/18-01-8, u kojoj je dalo upute kako postupiti u slučaju bitne promjene na imovini koju je dužnosnik sukladno članku 8. stavku 2. ZSSI-a dužan prijaviti Povjerenstvu istekom godine u kojoj je promjena nastala. Predmetnom smjernicom definirano je, između ostalog, da se bitnom promjenom u pogledu vrijednosti nekretnine smatra ona promjena koja predstavlja bitniju preinaku na nekretnini u vlasništvu dužnosnika (prenamjena nekretnine, izgradnja kuće i sl.) uslijed koje je nesporno došlo do promjene tržišne vrijednosti nekretnine.

Povjerenstvo zaključuje kako se promjena tržišne vrijednosti nekretnina u vlasništvu dužnosnika i/ili u vlasništvu njihovog bračnog ili izvanbračnog druga i malodobne djece, koju je dužnosnik prijavio kod stupanja na dužnost, a do koje je došlo uslijed kretanja cijena na tržištu nekretnina, ne smatra okolnošću povodom koje je, na temelju članka 8. stavka 2. ZSSI-a, dužnosnik dužan podnijeti izvješće o imovinskom stanju. Obzirom da je dužnosnikova obveza prijaviti približnu tržišnu vrijednost nekretnine prilikom stupanja na dužnost i obzirom da nekretnina ostaje u dužnosnikovom vlasništvu tijekom trajanja mandata, promjena tržišne vrijednosti uslijed kretanja cijena na tržištu nekretnina, (koja može biti česta) ne predstavlja postojanje koruptivnog rizika u onoj mjeri u kojoj bi to opravdavalo podnošenje novog izvješća svaki put kada se vrijednost nekretnine promijeni.

Međutim, kad je dužnosnik ponovno izabran na istu ili drugu dužnost i tim povodom podnosi novu imovinsku karticu, u toj je kartici dužan navesti približnu tržišnu vrijednost nekretnine na taj dan, obzirom da se radi o novom stupanju na dužnost, odnosno novom mandatu. Kod procjene vrijednosti nekretnine dužnosnici su dužni navesti vrijednost nekretnine procijenjenu na temelju usporedbe s cijenama koje bi slične nekretnine s približno istog područja mogle postići na tržištu u trenutku podnošenja Izvješća. Dakle, radi se o procjeni samog dužnosnika, koja nije egzaktna, ali mora biti sukladna s podacima dostupnim sa tržišta nekretnina. Dužnosnik je pritom sloboden u izboru načina na koji će te podatke pribaviti (procjena stručnjaka, agencija, pregled oglasnika, Godišnja izvješća o tržištu nekretnina jedinica područne (regionalne) samouprave ili dr.), ali ih je dužan pribaviti te na temelju njih napraviti procjenu za Izvješće.

Slijedom svega gore navedenog, Povjerenstvo je donijelo smjernicu i uputu kao što je navedeno u izreci ovog akta.

PREDSJEDNICA POVJERENSTVA

Nataša Novaković, dipl.iur.

Dostaviti:

1. Dužnosnicima i Rukovodećim državnim službenicima
2. Objava na internetskim stranicama Povjerenstva
3. Pismohrana